

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Cluster bias: Testing measurement invariance in multilevel data

Jak, S.

Publication date
2013

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Jak, S. (2013). *Cluster bias: Testing measurement invariance in multilevel data*.

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

DANKWOORD

Ik weet nog precies waar ik zat (rechts vooraan, tweede stoel) toen Conor Dolan bij het vak Latente Variabele Modellen uitlegde wat meetinvariantie is. Als ik het overdreven stel, zou ik zeggen dat ik toen op slag verliefd werd op het begrip meetinvariantie. Heel erg blij was ik dan ook, toen ik bij Frans Oort mocht gaan promoveren op het onderwerp, en grotendeels zelf mocht bepalen welke kant ik ermee op wilde. Met het onderwerp was er dus direct een warme band, één van de belangrijkste voorwaarden voor een geslaagd promotietraject. Misschien wel even belangrijk zijn de mensen met wie je werkt, en ook daar ben ik buitengewoon gelukkig mee geweest.

Ten eerste natuurlijk Frans Oort, een betere begeleider en promotor had ik mij niet kunnen wensen. Uit respect voor al zijn kennis en ter onderschrijving van de leraar-leerling relatie heb ik Frans altijd met u aangesproken. Toen hij na enkele maanden vroeg wanneer ik daar eens mee op zou houden antwoordde ik: “als ik gepromoveerd ben”. Met het voorbijgaan van de jaren werd de band hechter en, hoewel ik het inmiddels gewend was, vonden collega’s het erg vreemd dat ik Frans niet gewoon tutoyeerde. Nu is het zover, en zal ik voortaan gewoon jij proberen te zeggen. Frans, dankjewel voor alles wat ik van je geleerd heb, over SEM en measurement bias, maar ook in bredere zin. Ik ben nog lang niet uitgeleerd, dus ik hoop dat we nog regelmatig samen zullen werken.

Zoals gezegd begon de wens om onderzoek te doen bij de colleges van Conor Dolan, zonder hem had dit proefschrift waarschijnlijk niet bestaan (althans, niet met mij als auteur). Behulpzaam en aardig als hij is, bleef hij tijdens mijn project altijd betrokken bij het onderzoek, wat een rol als mede-promotor vanzelfsprekend maakte. Conor, dankjewel voor je interesse en je snelle en scherpe commentaar op mijn werk. Ook heel veel dank voor het aan mij uitlenen van je spiksplinternieuwe computer. Vers uit de verpakking, voor je zelf ook maar een analyse had gedaan, leende je jouw 8 processoren aan mij uit voor het draaien van de simulaties in hoofdstuk 3. Het lijkt mij tekenend voor jouw onbaatzuchtigheid.

Erik Thoonen, Helma Koomen en stagebedrijf Meurs HRM wil ik bedanken voor het delen van hun data, zodat ik de voorgestelde methoden met echte data kon illustreren. Helma, jij ook erg bedankt voor de fijne samenwerking bij verschillende artikelen buiten dit proefschrift om.

Hoewel ik oorspronkelijk de enige methoden en technieken-aio bij de afdeling pedagogiek en onderwijskunde was, heb ik mij dankzij de vele leuke collega’s gelukkig nooit alleen gevoeld. Ik bedank hiervoor Lisette en Maren, kamergenoten van het eerste uur, en mijn latere kamergenoten: Rudy, Annemarie, Harry, Bonne, Hulya, Lisa, Ilona, Annette, Ed en Mathilde. Verder heb ik genoten van SEMmen, vlammetjes, schrijfweek, pubquiz of biertjes met Madelon, Britt, Marloes, Elsje, Debora, Bettina, Jaap, Marjolein, Bellinda en Mariska.

Het schrijven van dit dankwoord dwingt me terug te kijken op de afgelopen vier jaar. Ik kan er daarbij niet omheen dat parallel aan het fijne werk op de UvA, mijn persoonlijke leven zijn dieptepunt bereikte. Mijn lieve vader en moeder zijn overleden tijdens het werken aan dit proefschrift. Hierdoor heb ik bijzonder sterk ervaren wat een fijne mensen ik om mij heen heb. Hoewel onze band losstaat van dit proefschrift, maak ik van de gelegenheid gebruik om zwart op wit mijn dank aan jullie te betuigen.

Ebba, Eva en Frédérique, dank voor jullie jarenlange vriendschap. Sinds we twaalf jaar oud waren zijn wij altijd nauw bij elkaars leven betrokken geweest, en ik ben er van overtuigd dat dit altijd zo zal blijven. Alleen die wetenschap is al genoeg om het leven aan te kunnen. Anke heeft mij onder andere opgebeurd door haar baby Olivier regelmatig in mijn armen te drukken en te beweren dat ze een troostbaby voor mij had gemaakt. Ook Sander is regelmatig koffie komen drinken met baby Maud, waarna het leven altijd lichter leek. Joost en Evelyne wil ik bedanken voor het zijn van hele lieve vrienden. Verder is mijn leven mede leuk gemaakt door de dames van Het Y, want er is niets zuiverender dan lekker waterpoloën en dan doorzakken in de Y-kelder.

Nu onze ouders er niet meer zijn, wordt ons kerngezin gevormd door mijn zus Martine, mijn broers Remco en Wouter, en mijzelf. Gelukkig vinden wij elkaar allemaal fantastisch, en blijken we dat ook in de zwaarste omstandigheden nog te vinden. Ik wil jullie bedanken voor het zijn van de leukste broers en zus van de wereld. Wij, kinderen Jak, zouden het echter moeilijk redden zonder onze wederhelften, Daan, Barbara, Elien en Louise. Jullie wil ik oneindig bedanken voor jullie zorg en toewijding de afgelopen tijd. Ik vergeet alles om mij heen, als ik in de buurt ben van mijn lieve neefjes en nichtjes: Sietse, Mette, Anna, Simon en Jelle, dankjewel dat jullie er zijn. Mijn schoonfamilie wil ik bedanken voor de warmte waarmee ik in de familie verwelkomd ben.

Beste collega Elffers, lieve Louise, van een vage bekende aan de overkant in de catacombe, werd je via New York, G0.04 en de Malediven, afgelopen voorjaar mijn vrouw. Jij bent het happy end van dit verhaal. En we leefden nog lang en gelukkig.